

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **S. O. A.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, se sídlem Kounicova 687/24, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 9. 2019, č. j. KRPB-207855-25/ČJ-2019-060022-SVZ, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 1. 11. 2019, č. j. 41 A 73/2019 - 26,

t a k t o :

- I. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 1. 11. 2019, č. j. 41 A 73/2019 - 26, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **3.400 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, kterým jej žalovaná zajistila na 90 dnů za účelem správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[2] Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) napadeným usnesením žalobu odmítl, neboť byla podána k poštovní přepravě poslední den lhůty pro podání žaloby a

neobsahovala žádný žalobní bod. Krajský soud žalobce nevyzýval k odstranění vad žaloby, neboť žaloba již nemohla být v zákonné lhůtě doplněna.

II. Obsah kasační stížnosti a řízení o ní

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností. Namítá, že žalobu podal v zajištění poslední den lhůty v dobré víře, že lhůta je zachována a žalobu následně doplní advokát. Napadeným usnesením byl tedy porušen princip právní jistoty a legitimní očekávání stěžovatele.

[4] Stěžovatel dále uvádí, že podle § 35 odst. 10 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), platí, že pokud navrhovatel požádá o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní žalobní lhůta neběží. Jelikož stěžovatel v žalobě požádal o ustanovení zástupce, běh lhůty k podání žaloby zastavil. V souladu s citovaným ustanovením se lhůta znovu nerozběhne, dokud krajský soud o této žádosti nerozhodne a jeho rozhodnutí nenabude právní moci.

[5] Krajský soud tedy mohl a měl vyzvat stěžovatele k doplnění žaloby současně s rozhodnutím o jeho návrhu na ustanovení právního zástupce. Právní moc takového rozhodnutí (a tudíž i konec stavění lhůty k formulaci řádných žalobních bodů) by nastala až jeho doručením stěžovateli a případně i ustanovenému zástupci. K doplnění žaloby by stále nějaký (byť i krátký) čas zbýval (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016, č. j. 9 As 14/2016 - 83). Jelikož právní zástupce osobně znal stěžovatele a jeho situaci, neboť stěžovatel si jej konkrétně žádal jako právního zástupce, i krátký čas na doplnění žaloby by postačoval. Postup krajského soudu je projevem přepjatého formalismu.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná.

[8] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[9] Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání *obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.* Podle odst. 2 téhož ustanovení *rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby.*

[10] Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. *předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo*

opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

[11] Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, žalobce musí ve lhůtě pro podání žaloby uplatnit alespoň jeden projednatelný žalobní bod, v opačném případě správní soud žalobu odmítne (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, č. 3733/2018 Sb. NSS). „*Pokud jde o nezbytnost výzvy k doplnění žalobního bodu, tak Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích opakovaně uvedl, že v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, a zároveň již není objektivně možné, že by žalobce žalobní bod ve lhůtě pro podání žaloby doplnil, neexistuje zákonná povinnost soudu vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s.*“ (srov. rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 2 As 69/2008 – 148).

[12] V souladu s těmito východisky se tedy Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda bylo v daném případě objektivně nemožné žalobu před uplynutím žalobní lhůty doplnit, jak dovodil v napadeném usnesení krajský soud.

[13] K obecné argumentaci stěžovatele legitimním očekáváním a principem právní jistoty lze pouze stručně poznamenat, že legitimní očekávání nemůže být bez přistoupení dalších okolností založeno pouze subjektivním přesvědčením jednotlivce (jakkoliv neznalého právního řádu) o tom, jak by měl soud postupovat. Jelikož stěžovatel tuto argumentaci konkrétněji nerozvedl, může být v této věci legitimní očekávání ve hře pouze jako obecný princip důvěry, že krajský soud bude postupovat v souladu se zákonem.

[14] Z obsahu spisu krajského soudu vyplývá, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno v pátek dne 20. 9. 2019, žalobu bez uvedení žalobních bodů podal stěžovatel k poštovní přepravě v pondělí dne 21. 10. 2019, tedy poslední den lhůty k jejímu podání dle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. V žalobě současně požádal o ustanovení zástupce, advokáta Mgr. Ladislava Bártý.

[15] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. *požádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.* V důsledku žádosti o ustanovení zástupce tudíž dochází ke stavění lhůty pro podání žaloby. Lhůta pro podání žaloby, resp. pro vymezení žalobních bodů, se staví dnem podání žádosti o ustanovení zástupce či osvobození od soudních poplatků, přičemž tímto dnem je den předání žaloby se žádostí k poštovní přepravě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2020, č. j. 9 Azs 366/2019 – 20).

[16] Výkladem uvedeného ustanovení se Nejvyšší správní soud dále zabýval v rozsudku ze dne 24. 4. 2019, č. j. 2 Azs 48/2019 - 67. Dospěl k závěru, že až uplynutím posledního okamžiku dne, kterým končí lhůta pro podání žaloby, dochází k její celkové konzumpci. Ještě v posledním okamžiku tohoto dne má žalobce také možnost žalobní body doplnit, takže je třeba jej celý považovat za den, který je pro doplnění žaloby k dispozici. V takovém případě nelze vycházet ze závěrů judikatury, podle níž neobsahuje-li žaloba žádný žalobní bod, a zároveň již není objektivně možné ji ve lhůtě doplnit, neexistuje

zákonná povinnost soudu vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. Zbývající část lhůty se totiž neobnoví, aniž by rozhodnutí soudu o žádosti o ustanovení zástupce nabylo právní moci. Z citovaného rozhodnutí vyplývá, že rozhodli-li by krajský soud usnesením o návrhu na ustanovení zástupce a zároveň tímto usnesením vyzval k odstranění vad žaloby, zbýval by stěžovateli ještě 1 den ode dne, kdy mu bylo usnesení doručeno, pro to, aby vady žaloby odstranil. Třebaže se jedná o lhůtu krátkou, neznamená tato skutečnost, že by žalobu nebylo objektivně možné v takové lhůtě doplnit.

[17] Lhůta pro podání žaloby s ohledem na žádost stěžovatele o ustanovení zástupce dosud neuplynula. Závěr krajského soudu o nemožnosti stěžovatele žalobu ve lhůtě doplnit je tudíž nesprávný a napadené usnesení nezákonné.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu

řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), rozhodne o žádosti žalobce o ustanovení zástupce a zároveň jej vyzve k odstranění vad žaloby postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[20] Nejvyšší správní soud ustanovil usnesením ze dne 3. 12. 2019, č. j. 1 Azs 419/2019 - 26, stěžovateli zástupcem pro řízení o kasační stížnosti advokáta Mgr. Ladislava Bártu. Ustanovenému zástupci přiznal odměnu za jeden úkon právní služby (doplnění kasační stížnosti) ve výši 3.100 Kč [11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů], a dále paušální náhradu hotových výdajů za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 uvedené vyhlášky, celkem tedy 3.400 Kč. Soud ustanovenému zástupci nepřiznal odměnu za první poradu včetně převzetí a přípravy zastoupení, neboť nebyla doložena, a sám zástupce v kasační stížnosti uvedl, že již v době podání žaloby osobně znal stěžovatele a jeho situaci, a byl tedy s věcí dostatečně seznámen. Částka v uvedené výši bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. února 2020

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu